بسم الله الرحمن الرحيم

وەقایعی کوردستان

رۆژنامەی رەسمیی حکومەتی هەرێمی کوردستانە / وەزارەتی داد دەری دەکات

ژمارە (٣٣) سالّی سێیەم ٢٠٠٢/٧/١٨ ز (٢٧)ی پووشپەڕ ٢٧٠٢ کوردی (٨) جمادی الأول ١٤٢٣ی کۆچی

لەم ژمارەیەدا :

33

- یاسای ژمارە (١١)ی سالّی ٢٠٠٢ی — ل١
  یاسای یەکەم هەموارکردنی یاسای ژمارە (١٧)ی سالّی (١٩٩٩)ی پارێزەرایەتیی هەرێمی کوردستان
- یاسای ژمارە (١٢)ی سالّی ٢٠٠٢ی — ل٧
  یاسای ئەنجومەنی بالاّی وەرزشی هەرێمی کوردستانی عێراق
- یاسای ژمارە (١٣)ی سالّی ٢٠٠٢ی — ل١٣
  یاسای یەکەم هەموارکردنی یاسای ژمارە (١٠)ی سالّی (٢٠٠٢)ی رەسمە عەدلییەکان
- بڕیاری ژمارە (٧)ی سالّی ٢٠٠٢ی پەرلەمانی کوردستان — ل١٥
  حوکمەکانی بڕیاری ژمارە (٧)ی سالّی ٢٠٠١ هەموو موعامەلەکانی سەرلەنوێ تۆمارکردنەوە دەگرێتەوە لە رۆژی (١٩٩١/٣/٥)ـەوە جاریە .
- ڕێنمایی ژمارە (٢)ی سالّی ٢٠٠٢ی وەزارەتی کشتوکاڵ و ئاودێری — ل١٦
  ڕێنمایی بەکرێدانی پاوان
- بەیاننامەی ژمارە (١)ی سالّی ٢٠٠٢ی پەرلەمانی کوردستان — ل١٨
  دەربارەی هەڵەیەکی چاپ لە یاسای حزبەکان ژمارە (٧)ی سالّی ٢٠٠٢
- بەیاننامەی ژمارە (٢)ی سالّی ٢٠٠٢ی پەرلەمانی کوردستان — ل١٩
  دەربارەی هەڵەیەکی چاپ لە بڕیاری ژمارە (٦)ی سالّی ٢٠٠٢
- بەیاننامەی ژمارە (٤)ی سالّی ٢٠٠٢ی وەزارەتی داد — ل٢٠
  پێکهێنانی دادگای دووەمی تاوانی هەولێر
- بەیاننامەی ژمارە (٥)ی سالّی ٢٠٠٢ی وەزارەتی داد — ل٢٠
  کردنەوەی بەڕێوەبەرایەتی ووردبینی لە دیوانی وەزارەتی داد

www.geocities.com/dad_kurdistan
e.mail: waqaea@yahoo.com

☎ 2230351,2230352,2230353,2220512

بسم الله الرحمن الرحيم

وقائع كوردستان

الجريـدة الرسـمية لحكـومة أقليم كوردسـتان العـراق – تصـدرها وزارة العـدل

العـدد (٣٣) السـنة الثالثة ١٨/٧/٢٠٠٢م (٢٧) پووشپەر ٢٧٠٢ ك (٨) جمادي الأول ١٤٢٣ هـ

في هذا العـدد

قانون رقـم (١١) لسـنة ٢٠٠٢ ص٢١
قانون التعديل الأول لقانون المحاماة لأقليم كوردستان

قانون رقـم (١٢) لسـنة ٢٠٠٢ ص٢٦
قانون المجلس الأعلى للرياضة في أقليم كوردستان العراق

قانون رقـم (١٣) لسـنة ٢٠٠٢ ص٣١
قانون التعديل الأول لقانون الرسوم العدلية رقم (١٠) لسنة ٢٠٠٢

قرار رقـم (٧) لسـنة ٢٠٠٢ ص٣٣
سريان احكام القرار رقم (٧) لسنة ٢٠٠١ على معاملات
التسجيل المجدد الجارية أعتباراً من ٥/٣/١٩٩١

تعليمات رقـم (٢) لسـنة ٢٠٠٢ لوزارة الزراعة و الري ص١٦
تعليمات أستئجار المراعي في أقليم كوردستان العراق

بيان رقـم (١) لسـنة ٢٠٠٢ ص٣٤
تصحيح الخطأ المطبعي الوارد في قانون الأحزاب المرقم (٧) لسنة ٢٠٠٢

بيان رقـم (٢) لسـنة ٢٠٠٢ ص٣٥
تصحيح الخطأ المطبعي الوارد في القرار المرقم (٦) لسنة ٢٠٠٢ قرار الغاء
المزايدات التي جرت في مدينة أربيل بتأريخ ٣١/٨/١٩٩٦

بيان رقـم (٤) لسـنة ٢٠٠٢ لوزارة العـدل ص٢٠
تشكيل محكمة جنايات أربيل الثانية

بيان رقـم (٥) لسـنة ٢٠٠٢ لوزارة العـدل ص٢٠
أستحداث مديرية التدقيق في ديوان وزارة العـدل

www.geocities.com/dad_kurdistan
e.mail: waqaea@yahoo.com

سعر النسخة (٥) دنانير

٢٢٣٠٣٥١,٢٢٣٠٣٥٢,٢٢٣٠٣٥٣,٢٢٢٠٥١٢

بە نـاوی خـوای بەخشـندەو میهرەبـان
بە نـاوی گەلــەوە
ئەنجـومەنی نیشتمانیی کوردسـتانی عێـراق
ژمارەی دەرهێنـان : ١١
رۆژی دەرهێنـان : ٢٠٠٢/٦/٢٥

پـشت بـە حوکمـەکانی برگـە (١)ی مـاددەی (٥٦) و مـاددەی (٥٣) لـە یاسـای ژمـارە (١)ی هەموارکراوی ساڵی (١٩٩٢) و ، لەسەر داوای وەزیری داد و رەزامەندیی ئەنجومەنی وەزیـران و ، ئەو یاساکارییەش کە ئەنجومـەنی نیـشتمانیی کوردسـتانی عێـراق لـە دانیـشتنی ئاسـایی ژمـارە (٢٤)ی رۆژی (٢٠٠٢/٦/٢٤) یـدا ئـەنجامی داوەو ، بـە پێـی ئـەو دەسـەڵاتەش کـە برگـە (٣)ی مـاددەی دووەمـی یاسـای ژمـارە (١٠)ی سـاڵی ١٩٩٧ پێمـانی داوە ، بریـاری دەرهێنـانی ئـەم یاسایەی خوارەوەمان دا :

یاسـای ژمـارە (١١)ی سـاڵی ٢٠٠٢
یاسای یەکـەم هەموارکـردنی یاسـای ژمـارە (١٧)ی سـاڵی (١٩٩٩)ی
پارێـزەرایـەتی هـەرێمی کـوردسـتـان

ماددەی یەکـەم :

برگـەی دووەم ، لـە مـاددەی سـیازدەی یاسـاکە هـەموار دەکـرێ و وەك ئەمـەی خـوارەوە دەخوێنرێتەوە :

دووەم : ئەگەر پارێزەر ، بە بێ مەعزەرەتی بەجێ بۆ دوو ساڵی دوابـەدوای یـەك لـە ئابوونـەی بەشداربوون و رسومی بریار لەسەردراو دواکەوت و نەیدا ، ئـەوە لـەو بـارەدا نـاوی لـە لیستەکە دووردەخرێتەوە و ئەو ماوەیەی بە پارێزەرایـەتی بـۆ لـە قەڵـەم نـادرێ و بـۆ قیـدەمیش حساب نـاکرێ . جـا ئەگـەر ویستی دەست بکاتـەوە بـە پـارێزەری ئـەوا پێویستە لەسـەری داوایـەك پێشکەش بکات ، کە سەر لە نوێ نـاوی تۆمـار بکرێتـەوەو دەشـبێ شەرتوشـرووتی ماددەکانی (٤،٦،٧)ی یاساکەش رەچاو بکرێت.

ماددەی دووەم :

برگـەی (یەکـەم) لـە مـاددە چـواردەی یاسـاکە هـەمواردەکرێ و وەك ئەمـەی خـوارەوە دەخوێنرێتەوە:

یەکەم : ئەو کەسەی ناوی لە لیستەکە دوور خرابێتەوە ، ناشێ هـیچ جۆرە ئیشێکی پـارێزەری بکات تا سەرلەنوێ ناوی تۆمار نەکرێتەوە.

ئـەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کـوردستان
www.mojkurdistan.com

ماددەی سێیـەم :

ماددەی پازدە لە یاساکە پووچەڵ دەکرێتەوە و ، ئەمەی خوارەوە دێتە جێگای :

یەکەم : رەسمی تۆمارکردنی ناو لە لیستەکەدا وەك خوارەوە دەبێ:

١. بۆ ئەو کەسەی تەمەنی لە چلْ سالْ تێپەڕیبێ و ، زیاتر لە سێ سالّیش بەسەر وەرگرتنی بڕوانامەی بەکالوریۆسی یاسا یان هاوتاکەیدا رابوردبێ (٤٥٠) چوار سەد و پەنجا دینارە.

٢. بۆ ئەو کەسەی پێشتر بۆ ماوەیەك کە لە سێ سالّی سەرومڕ (مستمر) کەمتر نەبێ دادگایی کردبێ یان وانەی یاسایی بە دەرس گوتبێتەوە یان وەزیفەی سەرۆکی ئیددیعا یان موددەعیی گشتی یان راوێژکاری یاسایی لە دایەرەکانی هەرێمدا دیتبێ (کردبێ) (٢٥٠) دوو سەد و پەنجا دینارە ، هەروەها بۆ ئەو کەسەش کە بۆ ماوەیەك لە پێنج سالْ کەمتر نەبێ وەزیفەی جێگری موددەعیی گشتیی بەسەر بردبێ.

٣. بۆ ئەو کەسەی تەمەنی لە چل سالْ تێنەپەڕیبێ و سێ سالّیش بەسەر وەرگرتنی بڕوانامەی بەکالوریۆسی یاسا یان هاوتاکەیدا رانەبوردبێ ، هەروەها بۆ ئەو کەسەش کە ماوەیەك پارێزەرایەتی کردبێ لە سێ سالْ زیاتر نەبێ (٢٠٠) دوو سەد دینارە.

٤. بۆ ئەو کەسەی تەمەنی لە چل سالْ تێپەڕیبێ و ، ماوەی سێ سالْ بەسەر وەرگرتنی بڕوانامەی بەکالۆریۆسی یاسا یان هاوتاکەیدا رانەربوردبێ (٤٠٠) چوار سەد دینارە.

٥. بۆ ئەو کەسەی کە پێشتر ، بە حوکم ، ناوی لە لیستەکە دوور خرابێتەوە (٥٠٠) پێنج سەد دینارە.

دووەم : رەسمی فراوانکردنی صەلاحییە (رەسمی پلەبەندی) وەك ئەمەی خوارەوە دەبێت:

١. لە مەشقکارەوە تا موماریس (١٠٠) سەد دینارە.

٢. لە موماریسەوە تا راوێژکار (٢٠٠) دوو سەد دینارە.

سێیەم : ئابوونەی بەشداربوونی سالآنە وەك ئەمەی خوارەوە دەبێت :

١. بۆ پارێزەری مەشقکار (٥٠) پەنجا دینارە.

٢. بۆ پارێزەری موماریس (١٠٠) سەد دینارە.

٣. بۆ پارێزەری راوێژکار (١٥٠) سەد و پەنجا دینارە.

ماددەی چوارەم :

یەکەم : ئەم دەقەی خوارەوە بۆ برگەی (سێیەم)ی ماددەی شازدەی یاساکە زیاد دەکرێ و زنجیرەکەی دەبێتە (٥) :

٥. گرێبەستی بە سیفەتی راوێژکاری یاسایی بۆ یەك دایەرەی رەسمی یان نیمچە رەسمی یان بۆ یەك بانك بە مەرجێ ئیشەکەی بریتی بێت تەنیا لە راوێژکردنی یاسایی و مافی ئەوەی نەبێت ببێتە وەکیلی ئەو لایەنە لە دەعواگەلێکدا کە ئەو لایەنە خۆی دەیکاتەوە یان لە دژی دەکرێتەوە.

ئـــــەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

دووەم : ئەم برگەیەی خوارەوە بۆ مادده شازدەی یاساکە زیاددەکریٚ و دەبێتە برگەی (چوارەم):
چوارەم : ماوەی خزمەت لە دادگاکان و ئیددیعای گشتی ، یان لە بەڕێوەبەرایەتی مافەکان لە دایەرەیەك لە دایەرەکانی هەرێم یان لە وانەوتنەوەی کۆلیجی یاسا ، دوای وەرگرتنی بڕوانامەی بەکالۆریۆسی یاسا یان هاوتاکەی بۆ پلەدار کردنیٚ کەدەقەکەی لەم ماددەیەدا هاتووە ، حساب دەکریٚ.

ماددەی پێنجەم :

ماددەی نۆزدەمینی یاساکە پووچەڵ دەکرێتەوەو ، ئەمەی خوارەوە دێتە جێگای :

یەکەم : پارێزەریٚ ناوی لە لیستەکەدا تۆمار نەکرابیٚ ناشیٚ راوێژکاریی یاسایی بکات یان ببێتە وەکیلی غەیر و ئیددیعای مافگەلیٚ بکا و لە بەردەمی دادگاکان و لایەنگەلی لیٚ پێچینەوەدا دیفاعی لیٚ بکات یان ناکۆکی یەکلابکاتەوە ، تەنیا ئەمەی خوارەوە نەبیٚ:

١. ئەوانەی دەعوای سەربە چاککردنی کشتوکاڵ و ئەحواڵی شەخصی و ئەحواڵی مەدەنییان لە دادگاکاندا هەیە ، بۆیان هەیە مێردیان و خەزووریان و خزمی تا پلەی دووەمیان بکەنە وەکیل ، کەسێکیش بە پێی (ولایە یان وصایە یان قەیمومە یان تولیە) جێگای کەسێکی تر بگرێتەوە ، ئەویش ئەو مافەی هەیە.

٢. وەزیری پێوەندیدار یان سەرۆکی لایەنێك کە سەر بە وەزارەت نییە ، بۆیان هەیە فرمانبەرێکی خاوەن بڕوانامەی بەکالۆریۆسی یاسا (بەشی یاسا)ی خۆیان لە جیاتی خۆیان دابنێن کە لە مورافەعەی بەردەم دادگاکان و ئەو لایەنانەی کە خەسڵەتی یاساییان هەیە ، لەم دەعوایانەی خوارەوەدا ئامادە بن :

أ. لەو دەعوایانەدا کە دایەرەیەك لە دایەرەکانی دەوڵەت تەرەفێك بێت تێیداو بەهاکەی لە (٢٥٠٠٠) بیست و پێنج هەزار دینار زیاتر نەبێت.

ب. لەو دەعوایانەدا کە لە نێوان دایەرەکانی دەوڵەت یان هەندێکیان لە دژی هەندێکیان دەیکەنەوە ، سا بەهای دەعواکە هەر چەندیٚ دەبیٚ ، ببیٚ.

دووەم : لیژنەیەك بۆ دابەشکردنی دەعوا حکومییەکان ، لە سیٚ ئەندام پێك دەهێنریٚ یەکێکیان نوێنەرایەتی وەزارەتی دارایی و ئابووری دەکات ، کە ئەو وەزارەتە لەناو ئەو فرمانبەرانەی خۆیدا کە بڕوانامەی بەکالۆریۆسی یاسایان هەیە دایدەنیٚ و ، دووەمیان نوێنەرایەتی سەندیکای پارێزەران دەکات کە سەندیکا لە ناو پارێزەرە راوێژکارەکاندا دایدەنیٚ و ، ئەندامی سێیەم ئەو دایەرەیە دایدەنیٚ کە وەکالەتەکە بۆ هەر دەعوایەك ، بەجیا ، دەکاتەوە.

سێیەم : دەعواگەلی دایەرە رەسمیو نیمچە رەسمییەکان کە دەیانەویٚ پارێزەرێکی تێدا بکەن بە وکیلی خۆیان مافەکانیان بپارێزیٚ ، تەنها ئەو لیژنەیە دابەشیان دەکات و ، دانانی پارێزەرەکەش بە پێی گرنگیی دەعواکەو بە رەزامەندیی زۆرینەی ئەندامانی لیژنەکە دەبێت.

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

ماددەی شەشـەم :

ماددەی بیستەمی یاساکە پووچەڵ دەکرێتەوەو ئەمەی خوارەوەی لە جێگا دادەنرێ :

یەکەم : پارێزەر بۆی هەیە بۆ پاراستنی خاوەن وەکالەتەکە هەر ڕێگایەکی یاسایی بگرێتە بەر کە خۆی بە شایانی بزانێ و ، هەر شتێکیش لە سکاڵانامەی دەعواکە دا بنووسێ یان لە مورافەعەدا بڵێ و بنووسێ کە ئیلتیزامی مافی دیفاعی تێدا بێ بەرپرس نابێ.

دووەم : پێویستە پارێزەر لە لایەن دادگاکان و لایەنگەلی لێ پێچینەوەو دایەرەکانی هەرێم و مەرجەعەکانی دیکەوە ڕێزی لێ بگیرێو بایەخی شیاو بە پلەوپایەی پارێزەریی پێ بدرێ. ئەو لایەنانە پێویستە ئاسانکاریی زەروورو ئوسوڵیی کە بۆ ئەنجامدانی پیشەکەی پێویستە بۆی فەراهەم بکەن و ناشێ داوکاریە نووسراوەکانی پشت گوێ بخەن و ، پێویستە لە سەریان دادکاگان و لایەنە دادگاییەکانی لێ دەرچێ . لە ماوەی ئەو پەڕی یەك هەفتە دا (کە لە ڕۆژی تۆمارکردن و وەرگرتنی داواکارییە نووسراوەکانییەوە دەست پێ دەکا) سەیری بکەن و بیبڕنەوە ، خۆ ئەگەر هات و لەو ماوەیەدا نەبڕدرایەوە ، ئەوە لەو بارەدا پارێزەرەکە پێویستە سەندیکای لێ ئاگادار بکات.

سێیەم : پێویستە لەسەر دادگاکان و لایەنەکانی لێ پێچینەوە ڕێگا بدەن بە پارێزەر ، پێش ئەوەی وەکالەتەکە وەربگرێ فایلی دەعواو ئەوراقی لێپێچینەوە بخوێنێتەوەو سەیری هەموو شتێك بکات ، کە پێوەندیی بەو مەسەلەیەوە هەیە کە دووی کەوتووە . هەروەها پێویستیشە لە سەریان کە ڕێگای بدەنێ لە لێپێچینەوەی سەرەتاییدا یان لە هەر ئیجرایەکی یاسایی دیکەدا ئامادەبێت.

چـوارەم : ناشێ کتێبەکانی پارێزەر و کەلوپەلی نووسینگاکەی دەستی بەسەردا بگیرێ و بفرۆشرێت.

ماددەی حەوتەم :

بڕگەی (چوارەم) لە ماددەی بیست و پێنج هەمواردەکرێ و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێنرێتەوە :

چوارەم : پێویستە لەسەر لایەنە ناوبراوەکانی بڕگە (یەکەم)ی سەرەوە ڕێژەی (١٠٪)ی مزوکرێی راوێژکاریی پارێزەر دابشکێنن و و پارەکە هەواڵەی سەندیکا بکەن تا بە داهاتی خۆی تۆماری بکات ، بە مەرجێ ساڵی لە (٢٥٠) دوو سەد و پەنجا دینار کەمتر نەبێت.

ماددەی هەشتەم :

ماددەی سیو پێنج لە یاساکە پووچەڵ دەکرێتەوە و ئەمەی خوارەوەی لە جێدادەنرێت:

ئــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کــــــوردستان

یەکەم : دادگا ، بەبێ ئەوەی داواشی لێ بکرێ ، حوکم دەدات بەسەر ئەو کەسەدا کە هەموو دەعواکە یان بەشێکی دۆڕاندووە مزوکرێی پارێزەرایەتی ئەو هەندەی کە دۆڕاوە بدات بە

www.mojkurdistan.com

دژەکەی ، کە ئەویش پارێزەری هەبووە ، کەسێکیش کە لەسەر داواکاریی خۆی دەعواکەی پووچەڵ کرابێتەوە ، ئەویش (تەنها لە رووی مزوکرێی پارێزەرایەتیەوە) حوکمی دۆڕاو دەیگرێتەوە.

دووەم : دادگا حوکمی مزوکرێی پارێزەرایەتی بەم شێوەی خوارەوە دیار دەکات :

١. رێژەی (١٠٪)ی بەهای حوکم پێ دەرچووەکە (المحكوم به) بە مەرجێ لە (٥٠٠٠) پێنج هەزار دینار نەترازێ.

٢. رێژەی (٥٪)ی بەهای بەدەلی بە موڵك كردن بە مەرجێ لە (٣٠٠٠) سێ هەزار دینار نەترازێ.

٣. لە دەعواگەلی ئەحوالی شەخصی و ئەو دەعوایانەش کە بەهایان دیارنەکراوە و لەو دەعوا سزاییانەشدا کە بە مافی مەدەنی بنبڕدەکرێن ، لە (١٠٠) سەد دینار کەمتر نابێ و لە (٥٠٠) پێنج سەد دیناریش ناترازێ.

سێیەم : دادگا بۆ وەکیلەکانی دایەرەکانی هەرێم لەو فرمانبەرانەی کە بە پێی برگەی (یەکەم - ٢)ی ماددەی نۆزدەی یاساکە بۆ مورافەعە دەنێردرێن حوکمی مزوکرێیەکیان بۆ ئەدا کە هاوتابێ لە گەڵ مزوکرێی ئەو پارێزەرایەتییەدا کە حوکمی بردنەوەی (کسب) دەعوای بۆ دەدرێ کە دەقەکەی لە برگە (دووەم)ی سەرەوەدا هاتووە ، تەواوی مزوکرێیەکەش (كامل الأتعاب) کە حوکمەکەی پێ دەرچووە بەم شێوەیەی خوارەوە دابەش دەکرێت:

١. (٣٠٪)ی بۆ ئەو فرمانبەرەیە کە لە دەعواکە مورافەعەی کردووە.

٢. (٢٠٪)ی بۆ کارمەندانی دایەرە یاساییەکان یان بەشی یاسایی لەوانەی کە بڕوانامەی بەکالۆریۆسی یاسا یان هاوتاکەیان هەیە.

٣. باقیمەنی مزوکرێیەکە بە داهاتی گەنجینە (خزينة)ی هەرێم تۆماردەکرێت.

ماددەی نۆیەم :

برگەی (یەکەم)ی ماددەی سیونۆ لە یاساکە هەمواردەکرێ و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێنرێتەوە:

یەکەم : پارێزەر بۆی هەیە کە لە گەڵ بە وەکیل دانەرەکەیدا (موكلە) لەسەر گرێبەستێکی نووسراو پێك بێت کە لە لایەن سەندیکاوە تەسدیق دەکرێت بەرامبەر بە رەسمێکی دیارکراو کە (٢٥) بیست و پێنج دینارە ، دەدرێت بە سەندیکا.

ماددەی دەیەم :

برگەی (یەکەم)ی ماددەی چل و هەشتی یاساکە هەمواردەکرێ و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێنرێتەوە :

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

یەکەم : دەستەی گشتی هەر سیٚ ساڵ جاریٚك (کە لە رۆژی هەڵبژاردنی ئەنجومەنەوە دەست پیٚ دەکا) کۆدەبیٚتەوە.

ماددەی یـازدە :

مادەی حەفتاونۆی یاساکە پووچەڵ دەکریٚتەوەو ئەمەی خوارەوەی لە جیٚ دادەنریٚ:

یەکـەم : وەزیـری دارایـی و ئـابووری ، لـە چوارچـیٚوەی دەقـەکانی ئـەم یاسـایەدا ، ریٚنمـایی بـۆ دیارکردنی مزوکریٚی پاریٚزەرایەتی دەردەچویٚنیٚ بۆ ئەو دەعوایانەی کە دایەرەیەك لە دایەرەکانی هەریٚم دەبیٚتە تەرەفیٚك تیٚیدا.

دووەم : ئەنجومـەنی سـەندیکا بـۆی هەیـە ریٚنمـایی پیٚویـست بـۆ سـانا کردنـی بەرکارخـستنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربهیٚنیٚ.

ماددەی دوازدە :

پیٚویستە وەزیرە پەیوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە بخەنە بەرکار.

ماددەی سـیازدە :

ئەم یاسایە لە رۆژی بلاٌوکردنەوەی لە (وەقایعی کوردستان) دا ، دەخریٚتە بەرکار.

د. رۆژ نـوری شـاوەیس
سـەرۆکی ئە نجـومـەنی نیشـتمانیی کوردسـتانی ـ عیٚـراق

ئـــەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

بە نـاوی خـوای بەخشـندەو میهرەبـان
بە نـاوی گەلـــەوە
ئە نجـومەنی نیشتمانیی کوردســـتانی عێـراق
ژمارەی دەرهێنـــان : ١٢
ڕۆژی دەرهێنـــان : ٢٠٠٢/٧/١

پـشت بـە حوکمـەکانی بڕگـە (١)ی مـاددەی (٥٦) و مـاددەی (٥٣) لـە یاسـای ژمـارە (١)ی هەموارکراوی ساڵی (١٩٩٢)و لەسەر داوای وەزیری ڕۆشنبیری و ڕەزامەندیی ئەنجومەنی وەزیران و ئەو یاساکارییەش کە ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق لـە دانیشتنی ئاسایی ژمـارە (٢٦)ی ڕۆژی (٢٠٠٢/٦/٣٠) یدا ئەنجامی داوە و بە پێی ئەو دەسەڵاتەش کە بڕگە (٣)ی ماددەی دووەمـی یاسـای ژمـارە (١٠)ی سـاڵی ١٩٩٧ پێمـانی داوە ، بڕیـاری دەرهێنـانی ئـەم یاسـایەی خوارەوەمان دا :

یاسـای ژمـارە (١٢)ی سـاڵی ٢٠٠٢
یاسـای ئە نجومـەنی بـاڵای وەرزشی هەرێمی کـوردستانی عێراق

((بەشـی یەکـــەم))
پێنـاسـەکـان

ماددەی یەکـەم :

مەبەست لەم دەستەواژانەی خوارەوە ماناکانی بەرامبەریانە :

هەرێم : هەرێمی کوردستانی عێراق .

ئەنجومەن : ئەنجومەنی باڵای وەرزشی هەرێمی کوردستانی عێراق .

سەرۆك : سەرۆکی ئەنجومەنی باڵای وەرزشی هەرێمی کوردستانی عێراق .

ئەمینداری دارایی : ئەمینداری کاروباری دارایی ئەنجومەنی باڵای وەرزشـی هـەرێمی کوردسـتانی عێراق .

مەکتەب : مەکتەبی یانەو یەکێتییە وەرزشییەکان لە بارەگای ئەنجومەنی باڵای وەرزشی هەرێمی کوردستانی عێراقدا .

یـەکێتی : دەسـتەیەکی وەرزشـییە ، بـە ئەنجومەنـەوە پەیوەسـتە ، سەرپەرشـتیی کاروبـاری گەمەیەك لە گەمە وەرزشییەکان دەکات .

یانە : دەستەیەکی بە پێی یاسا ئیجازە پێدراوە ، لە کۆمەڵێ خـەڵك پێـك دێـت کـە لـە هزرێکـی وەرزشیدا یەك دەگرنەوە.

ئـــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــوردستان
www.mojkurdistan.com

((بەشى دووەم))
دامـەزرانـدن و فـرمان و ئاما نجـەكـانى

ماددەى دووەم :

بە پێى ئەم ياسايە ، ئەنجومـەنێ بـە نـاوى (ئەنجومـەنى بـالاّى وەرزشـى هـەرێمى كوردسـتانى عێراق) ساز دەدرێت و بە بالاّترين دەستەى كاروبـارى وەرزشـيى هـەرێم لـە قەڵـەم دەدرێ و بـە سەرۆكايەتيى ئەنجومەنى وەزيرانەوە پەيوەست دەبێ و بارەگاكەشـى لـە هـەولێرى پايتـەختى هەرێمدا دەبێو ، لەمانەى خوارەوە پێك دێت :

يەكەم / دەستەى گشتى ، لەمانە پێك دێت :

١. سەرۆكانى يەكێتييە وەرزشييەكانى هەرێم .
٢. سەرۆكانى يانە وەرزشييەكانى هەرێم .
٣. بەرپرسانى ليژنە گەلى وەرزشيى پارێزگاكان .

دووەم : دەستەى تەنفيزى ، لەمانەى خوارەوە پێك دێت :

١. سەرۆك .
٢. جێگرى سەرۆك .
٣. سكرتێر .
٤. ئەميندارى دارايى .
٥. بەرپرسى يانەو يەكێتييە وەرزشييەكان .
٦. بەرپرسى مەكتەبى پێوەنديگەل و راگەياندن .
٧. بەرپرسى ليژنە گەلى وەرزشيى پارێزگاكان .
٨. نوێنەرى وەزارەتى رۆشنبيرى .
٩. نوێنەرى وەزارەتى پەروەردە .
١٠. نوێنەرى فێركردنى بالاّ .
١١. نوێنەرى وەزارەتى كاروبارى پێشمەرگە .
١٢. نوێنەرى وەزارەتى ناوخۆ .
١٣. نوێنەرى لاوانى كوردستان .
١٤. (٣) سێ شارەزاى پسپۆڕ كە سەرۆك بە رەزامەنديى ئەنجومەن ناوزەديان دەكات .

سێيەم : ليژنە وەرزشييەكانى پارێزگاكان :

ليژنـەى پارێزگـا لـە (٣) سێ ئەنـدام پێك دێـت كـە لـە لايـەن سـەرۆكايەتى يـەكێتى و يانـە وەرزشيەكانى پارێزگاكەوە هەڵدەبژێردرێن و ليژنەكەش لە ناو ئەندامەكانى خۆيدا سەرۆكێك و بەرپرسـێكى دارايـى بـۆ خـۆى هەڵدەبـژێرێ . ئەركى سەرشـانى ئـەم ليژنەيـە ئەوەيـە كـە

ئـــــەرشيفى رۆژنامەى وەقايعى كـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

سەرپەرشتی هەموو کاروبارێکی وەرزشیی پارێزگاکە دەکا و راپۆرتگەلی خولاو خول (تقارير دورية) یش لە بارەی بزاڤی وەرزشییەوە پێشکەش بە ئەنجومەن دەکات.

ماددەی سێیەم :

ئەنجومەن سەربەخۆیی ئیداری و دارایی خۆی هەیەو شەخسیەتی مەعنەویی خۆیشی دەبێت.

ماددەی چوارەم :

ئامانجی ئەنجومەن ئەوەیە کە :

١. خەمخۆریی بزاڤی وەرزشی لە هەرێمدا بکا و بەرەو چاکتری ببات .
٢. بیروباوەڕ و ئامانجەکانی لیژنەی ئۆڵەمپیی نێو دەوڵەتی رەگداکوتاو بکات .
٣. گرنگیی بزووتنەوە و چالاکییەکانی وەرزش زەق و زۆپ بخاتەڕوو بە جۆرێ کە لە گەڵ ئامانجەکانی گەلی کوردستانی عێراقدا بگونجێ .
٤. یاریدەی یانەو یەکێتییە وەرزشییەکانی هەرێم بدات و لە هەموو روویەکەوە پشتیان بگرێ تا بتوانن ئەرك و فرمانی خۆیان بەو شێوەیەی کە ئومێدیان لێ دەکرێ ئەنجام بدەن .
٥. بۆ هاوکۆمەکی و هاودەنگی لە گەڵ یەکێتی و یانە وەرزشییەکانی دەرەوەی هەرێمدا بکەوێتە کار .

ماددەی پێنجەم :

یەکەم : دەستەی تەنفیزی ، هەر دوو مانگ جارێك ، کۆبوونەوەیەکی ئاسایی ساز دەدات و ، سەرۆك یان دووسێیەکی ئەندامانیش بۆیان هەیە بۆ کۆبوونەوەیەکی لاوەکی بانگهێشتی بکەن .

دووەم : دەستەی تەنفیزی ئەم ئەرك و فرمانانە دەگرێتە ئەستۆ:

١. بەرنامەی وەرزشیی وەزری وەرزش دادەنێ و دەیخاتە بەردەست دەستەی گشتی بۆ موسادەقە لەسەر کردنی .
٢. ئەرك و فرمان و بزاڤی لیژنە وەرزشییەکانی پارێزگا دیار دەکات .
٣. دابەشکردنی کۆمەکی دارایی بەسەر یانەو یەکێتییە وەرزشییەکاندا رێك دەخات .
٤. بە پێی یاسا ئیجازە بە یانە وەرزشییەکان دەدات .
٥. ئیدارەی دەزگا و یاریگە وەرزشییەکان بەڕێوە دەبات .
٦. بە پێی یاسا یەکگرتنی دوویانە یان زیاتر ئیقرار دەکات .
٧. ئەگەر دەستەی ئیدارەی یانەو یەکێتییە وەرزشییەکان لە یاسا و عورف و عادەتی وەرزشی لا بدەن سزایان بەسەردا دەسەپێنێ ، بە لە کارخستن و هەڵوەشاندنەوەشیانەوە .
٨. سەلاحییەتی دەرهێنانی فەرمانگەلی ناردنی شاندی بۆ ناوەوە و دەرەوەی هەرێمیش هەیە .

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

((بەشى سێيەم))

ماددەى شەشەم :

ئەرك و فرمانەكانى سەرۆك :

سەرۆك ئەم ئەرك و فرمانانەى خوارەوە دەگرێتە ئەستۆ :

١. سەرۆكايەتيى كۆبوونەوەى دەستەى گشتى و دەستەى تەنفيزى دەكات .
٢. لە بەردەمى دادگا و لايەنەكانى ديكەى حكومەت و لايەنى ديكەشدا نوێنەرايەتيى ئەنجومەن دەكا و ، دەشتوانێ كەسێكى تر لە جياتى خۆى بۆ ئەو ئەركە دابنێ .
٣. بە پێى بنيچە ياساييەكان هەموو گرێبەست و پێكهاتنە وەرزشييەكان ئيمزا دەكات.
٤. لە گەڵ ئەميندارى داراييدا ئيزنەكانى صەرف و صكوك ئيمزا دەكات .
٥. هەندێ لە ئەرك و فرمانەكانى خۆى بە جێگرى سەرۆك دەسپێرێ .
٦. ئەرك و فرمان و سەلاّحيياتى سكرتێر و ئەميندارى دارايى دەسنيشان دەكات .

ماددەى حەوتەم :

دەستەى گشتى ئەمانەى خوارەوە دەگرێتە ئەستۆ :

١. سەرۆك و ئەندامانى دەستەى تەنفيزى هەڵدەبژێرێت ــ تەنيا نوێنەرانى وەزارەتەكان و لاوانى كوردستان و ئەو شارەزايانەشى لێ دەرچێ كە بە دامەزراندن دادەمەزرێن.
٢. گفتوگۆ لەسەر مەحزەرى كۆبوونەوەكانى پێشتر دەكات .
٣. راپۆرتى چالاكى و پلانە جۆربەجۆرەكانى ساڵى تازەى ئەنجومەن تەسديق دەكات .
٤. گفتوگۆ لەسەر ئەو پێشنيازانە دەكات كە يەكێتى و يانە وەرزشييەكان پێشكەشى دەكەن ، ئەوجا بەر لە كۆبوونەوە ، لە كەمى بە مانگێك بە نووسين پێشكەشى دەكات بە مەكتەبى يەكێتى و يانەكانى ئەنجومەن .
٥. راپۆرتى حساباتى كۆتايى ساڵى دارايى رابوردووى ئەميندارى دارايى ئەنجومەن تەسديق دەكات .
٦. بوجەى ساڵانەى ئەنجومەن ئامادە دەكات و پێشكەشى دەكات بە لايەنە پێوەنديدارەكان.
٧. دروشمى ئەنجومەن دياردەكات .

ماددەى هەشتەم :

دەستەى گشتى لە كۆتايى هەموو ساڵێكدا لەسەر بانگهێشتنى نوسراوى دەستەى تەنفيزى كۆبوونەوەيەك ساز دەدات . لەو بانگهێشتەدا دەستەى تەنفيزى كات و جێگاى كۆبوونەوەكە ديار دەكات و ئەم بەياننامانەشى لە گەڵدا دەنێرێ:

١. ليستى ئيشەكان .

ئەرشيفى رۆژنامەى وەقايعى كوردستان
www.mojkurdistan.com

٢. راپۆرتی تەدقیقکاری حسابات لە ئەنجومەن .

٣. راپۆرتی ژمێریاری یاسایی لە بارەی ساڵی دارایی رابوردوو .

٤. خەملاندنەکانی بوجەی ساڵی دادێ .

ماددەی نۆیەم :

١. لە کۆبوونەوەی دەستەی گشتیدا ، نیصابی یاسایی بە ئامادەبوونی دووسێیەکی ئەندامان دێتەجێ ، دەنا کۆبوونەوەکە بۆ ماوەی یەك هەفتە دوادەخرێت و نیصاب بە ئامادەبوونی سێیەکی ئەندامان دێتەجێ .

٢. ئەگەر هەلومەرجێکی ناکاو روویداو دەستەی گشتی لە کاتی دیارکراودا کۆنەبووەوە ، ئەوە لەو بارەدا پێویستە لەسەر ئەنجومەن کات و وەختێکی تر بۆ کۆبوونەوەکە دیار بکات و ئەندامەکانیشی لێ ئاگادار بکات .

٣. دەستی گشتی کۆبوونەوەکانی خۆی بە سەرۆکایەتیی سەرۆك سازدەدا و ئەگەر ئەو دیارنەبوو ، ئەوە لەو بارەدا بە سەرۆکایەتیی جێگرەکەی سازی دەدات .

٤. ئەگەر سەرۆك و جێگرەکەشی هەردووکیان دیارنەبوون ، ئەوا کۆبوونەوەکە بۆ ماوەی هەفتەیەك دوادەخرێ ، خۆ ئەگەر هات و لە کۆبوونەوەی دوای ئەوەشدا ئامادە نەبوون ، ئەوە لەو بارەدا دەستەی گشتی لە ناو ئەندامەکانی ئەنجومەندا سەرۆکێك بۆ کۆبوونەوەکە دەسنیشان دەکات .

٥. دەستەی گشتی بڕیارەکانی خۆی بە زۆرینەی رەها دەردەهێنێو ، ئەگەر دەنگەکانیش هاوتابوون ، ئەوە لەو بارەدا دەنگی سەرۆك بۆ کام تایان بووبێ ، بۆ ئەوە .

٦. دەنگدان لەسەر بڕیارەکانی دەستەی گشتی لە رووە .

ماددەی دەیەم :

١. دەشێ سەرۆك ، یان دوو سێیەکی ئەندامانی دەستەی تەنفیزی ، بانگهێشتی دەستەی گشتی بکەن بۆ کۆبوونەوەیەکی لاوەکی بۆ گفتوگۆکردن لەسەر مەسەلەگەلی دیارکراو.

٢. دەستەی گشتی ناشێ کۆبوونەوەیەکی لاوەکی بۆ سەیرکردنی بابەتێك کە لەوە پێش بڕدراوەتەوە ساز بدات تا شەش مانگ بەسەر ئەو کۆبوونەوەیەدا رانەبورێ کە بابەتەکەی تێدا بڕدراوەتەوە .

٣. لە کۆبوونەوە لاوەکییەکاندا هەمان ئیجرائاتی کۆبوونەوە ئاساییەکان دەگیرێتە بەر.

((بەشی چوارەم))

حوکمە داراییەکان

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان

ماددەی یازدە :

دارایی ئەنجومەن لەمانە پێك دێت :

www.mojkurdistan.com

١. ئەو برە پارانەی کە لە بوجەی هەرێمدا بۆی دانراوە .
٢. داهاتی دەزگا و یاریگە وەرزشییەکانی سەر بە ئەنجومەن .
٣. کرێی ماڵ و موڵکی گواستەنی و ناگواستەنیی ئەنجومەن .
٤. باربۆ و بەخشش .
٥. رەسمی ئیجازەپێدانی کردنەوەو رەسمی تازەکردنەوەی ئیجازەی ئەو یاریگەو یانە وەرزشییانەی کە لە لایەن کەرتی تایبەتەوە بەرێوەدەبرێن .

ماددەی دوازدە :

حساباتی ئەنجومەن دەکەوێتە ژێر رکێفی ریقابەی داراییەوە .

ماددەی سیازدە :

١. ماوەی دەستەی تەنفیزی چوار ساڵی رۆژمێرییە (تقويمية) ، بە مەرجێ ئەندامەکانی دوای هەر خولێکی ئۆڵەمپی سا ، ساز بدرێ یان نەدرێ ، یەکسەر دەسنیشان بکرێن .
٢. لە پاش کۆتایی هاتنی ئەم خولە ئۆڵەمپییەی ئێستا ، ماوەی دەستەی تەنفیزیی یەکەم چوار ساڵی رۆژمێری دەبێت .

((بەشی پێنجەم))
حوکمە کۆتاییەکان

ماددەی چواردە :

ئەنجومەن بۆی هەیە رێنمایی پێویست بۆ سانا کردنی بەرکارخستنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربهێنێ .

ماددەی پازدە :

هەر دەقێ پێچەوانەی حوکمەکانی ئەم یاسایە بێت ناخرێتە بەرکار .

ماددەی شازدە :

پێویستە وەزیرە پێوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە بخەنە بەرکار .

ماددەی حەڤدە :

ئەم یاسایە لە رۆژی بڵاوکردنەوەی لە (وەقایعی کوردستان) دا ، دەخرێتە بەرکار .

د. رۆژ نوری شاوەیس
سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان ـ عێراق

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

بە نـاوی خـوای بەخشـندەو میهرەبـان
بە نـاوی گەلـــەوە
ئە نجـومەنی نیشتمانیی کوردســـتانی عێـراق
ژمارەی دەرهێنـــان : ١٣
رۆژی دەرهێنـــان : ٢٠٠٢/٧/١

پشت بە حوکمەکانی برگە (١)ی ماددەی (٥٦) و ماددەی (٥٣) لە یاسای ژمارە (١)ی هەموارکراوی ساڵی ١٩٩٢ و لەسەر داوای وەزیری دارایی و ئابووری و رەزامەندیی ئەنجومەنی وەزیران و ئەو یاساکارییەش کە ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق لە دانیشتنی ئاسایی ژمارە (٢٦)ی رۆژی (٢٠٠٢/٦/٣٠) یدا ئەنجامی داوە و بە پێی ئەو دەسەڵاتەش کە برگە (٣)ی ماددەی دووەمی یاسای ژمارە (١٠)ی ساڵی ١٩٩٧ پێمانی داوە ، بڕیاری دەرهێنانی ئەم یاسایەی خوارەوەمان دا :

یاسای ژمارە (١٣)ی ساڵی / ٢٠٠٢
یاسای یەکەم هەموارکردنی یاسای ژمارە (١٠)ی ساڵی (٢٠٠٢)ی رەسمە عەدلییەکان

ماددەی یەکەم :

ماددەی یەکەمی یاسای ژمارە (١٠)ی ساڵی ٢٠٠٢ هەمواردەکرێ و وشەی (یەکەم) کە لە دوای (ماددە/٣٤) ـەوە هاتووە لا دەبرێ و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێنرێتەوە :

بڕە پارە و رێژەو سنوورگەلی رەسمە عەدلییەکان کە دەقەکانیان لە ماددەگەلی (١٠،١٥ یەکەم و دووەم ،١٦،١٧،١٩،٢٠/ یەکەم ـــ أ،ب،ج،٢١/یەکەم ،٢٢/ یەکەم ،٢٣ یەکەم و دووەم ،٢٤،٢٥،٢٦،٢٧/یەکەم ،٢٨/یەکەم و سێیەم و چوارەم ،٢٩،٣٤/دووەم و سێیەم ،٣٥/یەکەم و دووەم ،٣٧،٤٢/ یەکەم و دووەم ،٤٣،٤٤،٤٥،٤٩/ سێیەم و چوارەم و پێنجەم ،٥٣/شەشەم و دەیەم)ی یاسای ژمارە (١١٤)ی هەموارکراوی ساڵی (١٩٨١)ی رەسمە عەدلییەکاندا هاتووە ، لە هەرێمی کوردستانی عێراقدا لەکاردەخرێن.

ماددەی دووەم :

ئەو رەسمەی کە لە زنجیرەی (٢١)ی ماددەی (دووەم) دا هاتووە هەمواردەکرێ و بەم شێوەیەی لێ دێت : (٢٪) بە مەرجێ لە (١٠٠٠) هەزار دینار زیاتر نەبێ.

ماددەی سێیەم :

پێویستە وەزیرە پێوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە بخەنە بەرکار.

ماددەی چوارەم :

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

ئـەم یاسـایە لـە رۆژی بەرکارخـستنی یاسـای ژمـارە (١٠)ی سـاڵی (٢٠٠٢) وەوە دەخرێتـە بەرکار و لە (وەقایعی کوردستان) دا بلاّودەکرێتەوە.

د. رۆژ نـوری شـاوەیس
سـەرۆکی ئە نجـومـەنی نیشـتمانیی کوردسـتان ـ عێـراق

ئـــەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

بە نــاوی خــوای بەخشــندەو میهرەبــان
بە نــاوی گەلـــەوە
ئە نجــومەنی نیشتمانیی کوردســـتانی عێـراق
ژمارەی بــڕیـــــار : ٧
ڕۆژی بــڕیـــــار : ٢٠٠٢/٦/٣٠

" بــڕیـــــار "

پشت بە حوکمەکانی بڕگـە (١)ی مـاددەی (٥٦) لـە یاسـای ژمـارە (١)ی هـەموارکراوی سـاڵی ١٩٩٢ و لەسەر داوای وەزیری داد و ڕەزامەندیی ئەنجومەنی وەزیـران ، ئەنجومـەنی نیـشتمانیی کوردستانی عێراق لە دانیشتنی ڕۆژی (٢٠٠٢/٦/٣٠) یدا ئەم بڕیارەی خوارەوەی دا :-

یەکـەم : حوکمەکانی بڕیـاری ژمـارە (٧)ی سـاڵی (٢٠٠١)ی ئەنجومـەنی نیـشتمانیی کوردسـتانی عێراق ، هـەموو موعامەلـەکانی سـەر لـە نـوێ تۆمارکردنـەوە (التسجیل المجدد)ی زەوی‌وزار و خانووبەرە (العقارات) کە لە ڕۆژی (١٩٩١/٣/٥) ـەوە جارییە ، دەگرێتەوە ، بەڵام ئـەو حوکمانـە ئـەم موعامەلانـەی سـەرلەنوێ تۆمارکردنەوانـە ناگرێتـەوە کـە بـە نـاوی حکومـەتی هـەرێمی کوردستانەوە تۆمار کراون.

دووەم : ماوەی تانەلێدان کە دەقەکەی لە بڕگە (أ)ی ماددەی پێنجەمی بڕیاری ژمارە (٧)ی ساڵی (٢٠٠١) هاتووە ، لە ڕۆژی تەبلیغ کردنی پێوەندیدارەکانەوە دەست پێ دەکات.

سێیەم : وەزیری داد بۆی هەیە ڕێنماییەگەلێ بۆ سانا کردنـی بەرکارخستنی حوکمـەکانی بڕیـاری ژمارە (٧)ی ساڵی (٢٠٠١) و حوکمەکانی ئەم بڕیارەش دەربهێنێ.

چـوارەم : هەر دەقێ پێچەوانەی حوکمەکانی ئەم بڕیارە بێت ، ناخرێتە بەرکار.

پێنجـەم : ئەم بڕیارە لە ڕۆژی بڵاوکردنەوەی لە (وەقایعی کوردستان) دا ، دەخرێتە بەرکار.

د. ڕۆژ نـوری شـاوەیس
سـەرۆکی ئە نجـومـەنی نیشـتمانیی کوردسـتانی ـ عێـراق

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران
وەزارەتی کشتوکاڵ و ئاودێری
رۆژ : / / ٢٠٠٢

((رێنمایی ژمارە (٢)ی ساڵی ٢٠٠٢ دەربارەی بە کرێ دانی پاوان لە هەرێمی کوردستان))

بۆ ئەوەی سامانی ئاژەڵ و مەڕو ماڵات لە وڵاتەکەماندا روو لە زیادبوون و گەشەکردن بکات و.. لە بەر ئەوەی پاوان و لەوەڕگاش دەورێکی باڵایان لەو گەشەکردن و زیاد بوونەدا هەیە . بریارماندا ئەم رێنماییە دەربکەین:—

١. پێویستە سەرۆکی لقەکانی کشتوکاڵ لە پارێزگاکاندا ساڵانە ئەو رووبەرەی لە پاوان و لەوەڕگاکان کە نیازی بە کرێدانیان هەیە ، ئاشکرایان بکەن و بڵاوی بکەنەوە.
٢. پێویستە ئەو رووبەرانەی کە بە نیازی بەکرێدانین بە پێی پێویست لە نێوان ئەو کەسانەی دەیانەوێت بە کرێی بگرن ، بەسەر چەند بەشێك دا دابەش بکرێن .
٣. گرێبەستی بەکرێدان بە پێی ئەو نموونەیە دەبێت ، کە لای لقەکانی کشت و کاڵ دەست دەکەون.
٤. پاوان و لەوەڕگا تەنها بۆ وەرزێك (موسم) بە کرێ دەدرێت.
٥. دەبێ کرێگرتە لە دوای مۆرکردنی گرێبەستەکە ، هەموو پارەکە بە یەك جار و یەکسەر بدات.
٦. بڕی کرێیەکان بە ناوی خەزێنەی گشتییەوە تۆمار دەکرێن.
٧. هەر کرێگرتەیەك ئەگەر ویستی بیداتەوە یەکێکیتر ، دەبێ رەزامەندی کشت و کاڵ وەربگرێت.
٨. پێویستە ئەو کەسەی ئەو ئیلتزامانەی پێ دەدرێت هەمان مەرجی خاوەن مەڕی تێدا بێت.
٩. بۆ کرێگرتە نییە هیچ داروبار و خانووبەرەیەك لەسەر پاوانەکە یا لەوەڕگاکە دروست بکات ، یاخود پاوانەکە بگۆڕێ و بیکاتە زەوی چاندن.
١٠. لقی کشتوکاڵی ناوچەی پاوان ، چاودێری جێبەجێ کردنی ئیلتیزاماتی کرێ گرتە دەکات و ، هەر سەرپێچییەك بکرێت ئینزاری پێ دەدا و ماوەیەکی بۆ دادەنێت ، ئەگەر گوێ‌دێر نەبوو داوا دەکا گرێبەستەکەی پووچەڵ بکرێتەوەو ، کرێگرتە مافی داواکردنی قەرەبووی نییە.

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

١١. بۆ بەرژەوەندی گشتی دەتوانریٚ ئەو گریٚبەستانە پووچەڵ بکریٚنەوە ، کە پیٚویست نین ، لە گەڵ دانەوەی کریٚی ئەو ماوەیەی کە ماوەتەوە.

١٢. هەر کەسیٚ زیٚدە رۆیی بکاتە سەر پاوانی خەڵکانی تر بە پیٚی تقدیری لیژنەی تایبەت غەرامە دەکریٚت.

١٣. بەشیٚکی دۆنمیٚك بە دۆنمیٚك دەژمیٚردریٚت.

١٤. ئەو سزایەی دەدریٚتە زیٚدەڕۆ ریٚگە لەوە ناگریٚت ، کە سزایەکی توندتری پیٚ بدریٚت.

١٥. ئەم ریٚنماییە لە رۆژی بلاوکردنەوەیەوە لە رۆژنامەی وەقایعی کوردستان دا جیٚبەجیٚ دەکریٚت.

سعد عبدالله عثمان
وەزیری کشتوکاڵ و ئاودیٚری

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

بە نـاوی خـوای بەخشـندەو میهرەبـان
بە نـاوی گەلـەوە
ئەنجـومەنی نیشتمانیی کوردسـتانی عێـراق
بەیاننـامـەی ژمـارە : ١
رۆژی : ٢٠٠٢/٦/١٩

" بـەیـاننـامـە "

پـشت بـە حـوکمی مـاددەی هەشـتەم لـە یاسـای ژمـارە (٤)ی سـاڵی ١٩٩٩ (یاسـای بڵاوکردنەوە لـە رۆژنامـەی رەسمیدا ــ وەقـایعی کوردسـتان) ، لەبـەر ئـەوەی کـە کلکـەی (العجـز) برگـە (١)ی مـاددەی نۆیـەمی یاسـای ژمـارە (٧)ی سـاڵی (٢٠٠٢)ی دووەم هەموارکراوی یاسای حزبەکانی هەرێمی کوردستانی عێراق هەڵەیەکی چاپی تێکەوتووە و بەم شێوەیەی خوارەوە بـە هەڵـە چاپ کـراوە و ، لـە ژمـارە (٣٠)ی رۆژی (٢٠٠٢/٥/٢٨)ی وەقایعی کوردستانیشدا بڵاوکراوەتەوە :

(لەسەر سەرپێچی کردنی حوکمێ لە حوکمەکانی ئەم یاسایە دوای تێپەڕبوونی شەش مانگ بەسـەر دامەزرانـدنی حزبەکـەدا بـەبێ ئـەوەی ئـەو چـالاکییانەی خـۆی بخاتـە کـار کـە دەقەکانیان لە پێڕۆی ناوخۆیدا هاتووە ....)

دەقە دروستەکەشی وەك ئەمەی خوارەوە دەخوێنرێتەوە:

(لەسەر سەرپێچی کردنی حوکمێ لە حوکمەکانی ئەم یاسایە یان دوای تێپەڕبوونی شـەش مانگ بەسەر دامەزراندنی حزبەکەدا بـەبێ ئـەوەی ئـەو چـالاکییانەی خـۆی بخاتـە کـار کـە دەقەکانیان لە پێڕۆی ناوخۆیدا هاتووە ....)

لەبەر ئەوە ، بە پێویست زانرا کە ئەو هەڵەیە راست بکرێتەوە .

د. رۆژ نـوری شـاوەیس
سـەرۆکی ئەنجـومـەنی نیشـتمانیی کوردسـتانی عێـراق

ئـــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

به ناوی خوای بەخشندەو میهرەبان
به ناوی گەلەوە
ئه نجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق
ژمارەی بەیاننــامــه : ٢
رۆژی بەیاننــامــه : ٢٠٠٢/٧/٨

" بـەیـانـنــامــه "

پشت بـه حـوکمی مـاددەی هەشـتـەم لـه یاسـای ژمـارە (٤)ی سـاڵی ١٩٩٩ ((یاسـای پەخشکردن لە رۆژنامەی رەسمیی ـ وەقایعی کوردستان)) ، لەبـەر ئـەوەی کـە (یەکـەم)ی بڕیاری ژمـارە (٦)ی رۆژی ٢٠٠٢/٥/٢٨ کـه لـه ژمـارە (٣٢)ی رۆژی ٢٠٠٢/٦/٢٠ی وەقـایعی کوردستاندا بڵاوکراوەتەوە (لە لاپەڕە نۆزدەدا) هەڵەیەکی چاپی تێکەوتووەو بە هەڵـە بـەم شێوەیەی خوارەوە چاپکراوە :

(یەکەم : ئەو موزایەدانەی لە رۆژی ١٩٩٦/٨/٣١ دا لە شاری ئەنجام دراون ...)

دەقە دروستەکەشی بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێنرێتەوە .

(یەکەم : ئەو موزایەدانەی لە رۆژی ١٩٩٦/٨/٣١ دا لە شاری هەولێر ئەنجام دراون ....)

لەبەر ئەوە پێویست بوو ئیشارەت بەو هەڵەیە بدەین تا راست بکرێتەوە .

تێبینی : (هەڵەکە تەنیا لە دەقە عەرەبیەکەدا رووی داوە)

د. رۆژ نـوری شــاوەیس
سـەرۆکی ئه نجـومـەنی نیشـتمانیی کوردسـتانی عێـراق

ئــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران
وەزارەتی داد
بەروار : ٢٠٠٢/٦/٢٣

بەیان ژمارە (٤)
پێکهێنانی دادگای دووەمی تاوانی هەولێر

بۆ بەرژەوەندی گشتیو پاڵپشت بە مادده ٢٤/ دووەم لە یاسای دەسەلاتی دادوەری ژمارە ١٤ی ساڵی ١٩٩٢ بڕیارماندا :-

١) بە پێکهێنانی دادگای دووەمی تاوانی هەولێر لە ناوەندی شاری هەولێردا بۆ بینینی داوای ئەو تاوانانەی لە سنووری پارێزگای هەولێردا روودەدەن و پەیوەستن بە :-
   أ. تاوانی سیخوڕی بۆ بەرژەوەندی لایەنێکی دەرەکی.
   ب. ئەو تاوانانەی لە یاسای مادده بێهۆشکەرەکاندا هاتوون.
   ج. ئەو تاوانانەی راستەوخۆ زیان بە ئەمنی کۆمەڵگە دەگەیەنن.
   د. ئەو تاوانانەی لە یاسای ژمارە (٨)ی ساڵی ١٩٩٢ی پەرلەمانی کوردستاندا هاتوون.
   هـ. هەر تاوانێکی دیکە کە وەزیری داد بۆی رەوانە بکات.

٢) ئەو بڕیارە پیادە دەکرێت لە رۆژی بلاْوکردنەوەیەوە لە رۆژنامەی (وەقایعی کوردستان).

هـــادی علـی
وەزیـــری داد

سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران
وەزارەتی داد
بەروار : ٢٠٠٢/٧/١٣

بەیان ژمارە (٥)

پشت بەو دەسەلاتەی بە پێی بڕگە (٢) لە ماددەی حەوتەم لە یاسای وەزارەتی داد ژمارە (١٢)ی ساڵی ١٩٩٢ی هەموارکراو پێمان دراوە ، بڕیارماندا بە کردنەوەی (بەڕێوەبەرایەتی ووردبینی) لە دیوانی وەزارەتی داد.

هـــادی علـی
وەزیـــری داد

ئـــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کــــوردستان
www.mojkurdistan.com

بسم الله الرحمن الرحيم
بأسم الشعب
المجلس الوطني لكوردستان ـ العراق
رقم الأصدار : ١١
تأريخ الأصدار: ٢٠٠٢/٦/٢٥

استناداً الى احكام الفقرة (١) من المادة (٥٦) و المادة (٥٣) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل ، و بناءاً على ما عرضه وزير العدل و وافق عليه مجلس الوزراء ، وما شرعه المجلس الوطني لكوردستان ـ العراق بجلسته الأعتيادية المرقمة (٢٤) و المنعقدة بتأريخ ٢٠٠٢/٦/٢٤ و للصلاحية المخولة لنا بموجب الفقرة (٣) من المادة الثانية من القانون رقم (١٠) لسنة ١٩٩٧ قررنا اصدار القانون الأتـي :

قانون رقم (١١) لسنة ٢٠٠٢
قانون التعديل الأول لقانون المحاماة لأقليم كوردستان
رقم (١٧) لسنة ١٩٩٩

المادة الأولى :

تعدل الفقرة ثانياً من المادة الثالثة عشرة من القانون و تقرأ كالأتي:

ثانياً : اذا تخلف المحامي بدون عذر مشروع عن دفع بدل الأشتراك و الرسوم المقررة لسنتين متتاليتين يعتبر اسمه مستبعداً من الجدول و لا تعد هذه المدة مقضية في المحاماة و لا تحتسب لغرض القدم فيها و في حالة رغبته في العودة للمحاماة عليه أن يقدم طلباً لأعادة تسجيله مجدداً مع مراعاة الشروط الواردة في المواد (٤،٦،٧) من القانون.

المادة الثانية :

تعدل الفقرة أولاً من المادة الرابعة عشرة من القانون و تقرأ كالأتي:

أولاً : لا يجوز لمن استبعد اسمه من الجدول أن يمارس أي عمل من أعمال المحاماة الا بعد اعادة تسجيله مجدداً.

المادة الثالثة :

تلغى المادة الخامسة عشرة من القانون و يحل محلها ما يلي :

أولاً : يكون رسم التسجيل في الجدول كالأتي :

١. (٤٥٠) اربعمائة و خمسين ديناراً لمن تجاوز عمره الأربعين سنة و مضى على حصوله على شهادة البكالوريوس في القانون أو ما يعادلها أكثر من ثلاث سنوات.
٢. (٢٥٠) مائتين و خمسين ديناراً لمن سبق أن مارس القضاء او تدريس العلوم القانونية أو شغل وظيفة رئيس الأدعاء أو المدعي العام او مستشار قانوني في دوائر الأقليم مدة لا تقل عن

ئەرشيفی رۆژنامەی وەقايعی كوردستان
www.mojkurdistan.com

ثلاث سنوات مستمرة و لمن سبق و أن شغل وظيفة نائب المدعي العام مدة لا تقل عن خمس سنوات مستمرة.

٣. (٢٠٠) مائتي دينار لمن لم يتجاوز الأربعين من العمر و لم تمض على نيله شهادة بكالوريوس في القانون أو ما يعادلها مدة ثلاث سنوات و كذلك لمن له ممارسة في المحاماة مدة لا تزيد على ثلاث سنوات.

٤. (٤٠٠) اربعمائة دينار لمن تجاوز عمره الأربعين سنة و لم تمض على نيله شهادة البكالوريوس في القانون أو ما يعادلها مدة ثلاث سنوات.

٥. (٥٠٠) خمسمائة دينار لمن سبق استبعاد اسمه حكماً من الجدول.

ثانياً : يكون رسم توسيع الصلاحية (رسم التدرج) كالأتي:

١. (١٠٠) مائة دينار من متمرن الى ممارس.

٢. (٢٠٠) مائتي دينار من ممارس الى مستشار.

ثالثاً : يكون بدل الأشتراك السنوي كالأتي:

١. (٥٠) خمسين ديناراً للمحامي المتمرن.

٢. (١٠٠) مائة دينار للمحامي الممارس.

٣. (١٥٠) مائة و خمسين ديناراً للمحامي المستشار.

المادة الرابعة :

أولاً : يضاف النص الأتي الى الفقرة (ثالثاً) من المادة السادسة عشرة من القانون و يصبح تسلسله (٥):

٥- التعاقد بصفة مشاور قانوني لدائرة رسمية او شبه رسمية واحدة أو مصرف واحد على ان يقتصر عمله على ابداء المشورة القانونية دون أن يكون له الحق في التوكل عن تلك الجهة في الدعاوي التي تقام من قبلها أو عليها.

ثانياً : تضاف الفقرة التالية الى المادة السادسة عشرة من القانون و تكون الفقرة (رابعاً) :

رابعاً : تحتسب مدة الخدمة في المحاكم و الأدعاء العام أو مديرية الحقوق في احدى دوائر الأقليم أو التدريس في كلية القانون بعد نيل شهادة بكالوريوس في القانون أو ما يعادلها لأغراض التدرج المنصوص عليه في هذه المادة.

المادة الخامسة :

تلغى المادة التاسعة عشرة من القانون و يحل محلها ما يأتي :

اولاً : لا يجوز لغير المحامي المسجل في الجدول ابداء المشورة القانونية أو التوكل عن الغير للأدعاء بالحقوق و الدفاع عنها امام المحاكم و الجهات التحقيقية أو الفصل في المنازعات باستثناء ما يلي :

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

١. للمتقاضين في الدعاوي المتعلقة بالأصلاح الزراعي و الأحوال الشخصية و الأحوال المدنية ان يوكلوا عنهم فيها أزواجهم و أصهارهم و أقاربهم حتى الدرجة الثانية و لمن ينوب عن غيره حسب ولاية أو وصاية أو قيمومة أو تولية هذا الحق أيضاً.

٢. للوزير المختص أو رئيس الجهة غير المرتبطة بوزارة ان ينيبا عنهما أحد موظفيهما الحاصلين على شهادة البكالوريوس في القانون (قسم القانون) للحضور في المرافعة امام المحاكم و الجهات ذات الصفة القانونية في الدعاوي الأتية:

أ. الدعاوي التي تكون احدى دوائر الدولة طرفاً فيها و لا تزيد قيمتها على (٢٥٠٠٠) خمسة و عشرون الف ديناراً.

ب. الدعاوي التي تقام بين دوائر الدولة أو بعضها على البعض مهما كانت قيمة الدعوى.

ثانياً : تؤلف لجنة لتوزيع الدعاوي الحكومية من ثلاثة اعضاء احدهم يمثل وزارة المالية و الأقتصاد و تنتدبه من بين موظفيها الحاصلين على شهادة بكالوريوس في القانون و الثاني يمثل نقابة المحامين التي تنتدبه من بين المحامين المستشارين اما العضو الثالث فتنتدبه الدائرة التي تروم التوكيل عنها في كل دعوى على حدة.

ثالثاً : توزع الدعاوي التي تروم الدوائر الرسمية أو شبه الرسمية توكيل محام فيها للدفاع عن حقوقها من قبل اللجنة المذكورة حصراً و يتم أختيار المحامي على أساس أهمية الدعوى و بموافقة أكثرية أعضاء اللجنة.

المادة السادسة :

تلغى المادة العشرون من القانون و يحل محلها ما ياتي :

أولاً : للمحامي ان يسلك الطريقة المشروعة التي يراها مناسبة في الدفاع عن موكله و لا يكون مسؤولاً عما يورده في عريضة الدعوى أو مرافعاته الشفهية و التحريرية مما يستلزمه حق الدفاع.

ثانياً : يجب ان ينال المحامي من المحاكم و الجهات التحقيقية و دوائر الأقليم و المراجع الأخرى الأحترام و الأهتمام اللائقين بمركز المحامي و عليها تقديم التسهيلات اللازمة و الأصولية التي يتطلبها اداء مهامه و لا يجوز اهمال طلباته التحريرية و على الجهات المذكورة اعلاه عدا المحاكم و الجهات القضائية البت في طلبات المحامي التحريرية خلال مدة اقصاها اسبوع واحد من تأريخ تسجيل الطلب لديها و في حالة عدم البت فيها خلال المدة المذكورة على المحامي اخبار النقابة بذلك.

ثالثاً : على المحاكم و الجهات التحقيقية ان تأذن للمحامي بمطالعة اضبارة الدعوى او الأوراق التحقيقية و الأطلاع على كل ما له صلة بالقضية التي يراجع من اجلها قبل التوكل فيها كما و عليها ان تقبل حضوره في التحقيق الأبتدائي او أي أجراء أخر يقرره القانون.

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mejkurdistan.com

رابعاً : لا يجوز حجز و بيع كتب المحامي و موجودات مكتبه.

المادة السابعة :

تعدل الفقرة (رابعاً) من المادة الخامسة و العشرون من القانون و تقرأ كالأتي:

رابعاً : على الجهات المذكورة في الفقرة أولاً أعلاه أستقطاع نسبة (١٠٪) من بدل المشورة القانونية للمحامي و أرسال المبلغ الى النقابة لقيده أيراداً لها على ان لا تقل عن (٢٥٠) مائتين و خمسين ديناراً سنوياً.

المادة الثامنة :

تلغى المادة الخامسة و الثلاثون من القانون و يحل محلها ما يلي :

أولاً : تحكم المحكمة و لو بغير طلب على من خسر الدعوى كلاً أو جزءاً باتعاب محاماة عما خسره لخصمه الذي احضر عنه محام و يعتبر من ابطلت الدعوى بناء على طلبه بحكم من خسرها فيما يتعلق باتعاب المحاماة فقط.

ثانياً : تحكم المحكمة ببدل اتعاب المحاماة على الوجه الأتي :

١. بنسبة (١٠٪) من قيمة المحكوم به على ان لا يزيد على (٥٠٠٠) خمسة الاف دينار.
٢. بنسبة (٥٪) من قيمة بدل الأستملاك على ان لا يزيد على (٣٠٠٠) ثلاثة الاف دينار.
٣. بما لا يقل عن (١٠٠) دينار و لا يزيد على (٥٠٠) خمسمائة دينار في دعاوي الأحوال الشخصية و الدعاوي الغير محددة القيمة و في الدعاوي الجزائية التي يتم البت فيها بالحق المدني.

ثالثاً : تحكم المحكمة لوكلاء دوائر الأقليم من الموظفين الذين تتم انابتهم في المرافعة وفق الفقرة (اولاً ـ٢) من المادة التاسعة عشرة من القانون بأتعاب تعادل أتعاب المحاماة التي تحكم بها في حالة كسب الدعوى و المنصوص عليها في الفقرة ثانياً اعلاه و توزع كامل الأتعاب المحكوم بها على الوجه الأتي:

١. (٣٠٪) للموظف الذي ترافع في الدعوى.
٢. (٢٠٪) للعاملين في الدوائر القانونية او القسم القانوني الحاصلين على شهادة البكالوريوس في القانون أو ما يعادلها.
٣. ما تبقى من الأتعاب يسجل ايراداً نهائياً لخزينة الأقليم.

المادة التاسعة :

تعدل الفقرة (أولاً) من المادة التاسعة و الثلاثون من القانون و تقرأ كالأتي:

أولاً : للمحامي ان يتفق مع موكله بعقد تحريري يصدق لدى النقابة لقاء دفع رسم مقطوع قدره (٢٥) خمسة و عشرون ديناراً.

المادة العاشرة :

تعدل الفقرة (أولاً) من المادة الثامنة و الأربعون من القانون و تقرأ كالأتي:

اولاً ـ تجتمع الهيئة العامة مرة واحدة كل ثلاث سنوات أعتباراً من تأريخ أنتخاب المجلس.

المادة الحادية عشرة :

تلغى المادة التاسعة و السبعون من القانون و يحل محلها ما يأتي:

أولاً ـ يصدر وزير المالية و الأقتصاد تعليمات لتحديد اتعاب المحاماة في الدعاوي التي تكون أحدى دوائر الأقليم طرفاً فيها ضمن الحدود المنصوص عليها في هذا القانون.

ثانياً / لمجلس النقابة اصدار التعليمات اللازمة لتسهيل تنفيذ احكام هذا القانون.

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

المادة الثانية عشرة :

على الوزراء المختصين تنفيذ احكام هذا القانون.

المادة الثالثة عشرة :

ينفذ هذا القانون اعتباراً من تأريخ نشره في جريدة وقائع كوردستان.

د. رۆژ نـوري شـاويـس
رئيـس الـمجـلـس الـوطني لكوردسـتان ـ العـراق

ئـــەرشيفی ڕۆژنامەی وەقايعی كـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

بسم الله الرحمن الرحيم
بأسم الشعب
المجلس الوطني لكوردستان ـ العراق
رقم الأصدار : ١٢
تأريخ الأصدار: ٢٠٠٢/٧/١

استناداً الى احكام الفقرة (١) من المادة (٥٦) و المادة (٥٣) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل ، و بناءاً على ما عرضه وزير الثقافة و وافق عليه مجلس الوزراء ، وما شرعه المجلس الوطني لكوردستان ــ العراق بجلسته الأعتيادية المرقمة (٢٦) و المنعقدة بتأريخ ٢٠٠٢/٦/٣٠ و للصلاحية المخولة لنا بموجب الفقرة (٣) من المادة الثانية من القانون رقم (١٠) لسنة ١٩٩٧ قررنا اصدار القانون الأتي :

قانون رقم (١٢) لسنة ٢٠٠٢
قانون المجلس الأعلى الرياضة في اقليم كوردستان العراق

((الفصل الأول))
التعاريف

المادة الأولى :
يقصد بالتعابير الأتية المعاني المبينة ازاءها :
الأقليم : اقليم كوردستان العراق.
المجلس : المجلس الأعلى للرياضة في اقليم كوردستان العراق.
الرئيس : رئيس المجلس الأعلى للرياضة في اقليم كوردستان العراق.
الأمين المالي : امين الشؤون المالية للمجلس الأعلى للرياضة في اقليم كوردستان العراق.
المكتب : مكتب النوداي و الأتحادات الرياضية في مقر المجلس الأعلى للرياضة في اقليم كوردستان العراق.
الأتحاد : هيئة رياضية ترتبط بالمجلس و تشرف على شؤون احدى الألعاب الرياضية.
النادي : هيئة مجازة بموجب القانون تتألف من مجموعة من الأشخاص الذين تجمعهم فكرة رياضية.

((الفصل الثاني))
التأسيس و المهام و الأهداف

المادة الثانية :
يؤسس بموجب هذا القانون مجلس باسم (المجلس الأعلى للرياضة في اقيلم كوردستان العراق) و يعتبر اعلى هيئة للشؤون الرياضية في الأقليم و يرتبط برئاسة مجلس الوزراء و يكون مقره في اربيل عاصمة الأقليم و يتكون من :
أولاً / الهيئة العامة و تتألف من :

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی كوردستان
www.mojkurdistan.com

١. رؤساء الأتحادات الرياضية في الأقليم.
٢. رؤساء النوادي الرياضية في الأقليم.
٣. مسؤولي اللجان الرياضية في المحافظات.

ثانياً / الهيئة التنفيذية تتألف مما ياتي:

١. الرئيس .
٢. نائب الرئيس .
٣. السكرتير .
٤. الأمين المالي .
٥. مسؤول الأندية و الأتحادات الرياضية .
٦. مسؤول مكتب العلاقات و الأعلام .
٧. مسؤولي اللجان الرياضية في المحافظات .
٨. ممثل وزارة الثقافة .
٩. ممثل وزارة التربية .
١٠. ممثل التعليم العالي .
١١. ممثل وزارة شؤون البيشمەرگە .
١٢. ممثل وزارة الداخلية .
١٣. ممثل عن الشبيبة في كوردستان .
١٤. ثلاثة من الخبراء المختصين يسميهم الرئيس بموافقة المجلس .

ثالثاً / اللجان الرياضية في المحافظات :

تتكون لجنة المحافظة من ثلاثة أعضاء يتم انتخابهم من قبل رؤساء الأتحادات و الأندية الرياضية في المحافظة و تنتخب اللجنة من بين اعضائها رئيساً و مسؤولاً مالياً لها تكون مهامها الأشراف على جميع الأمور الرياضية في المحافظة و تقديم تقارير دورية عن أنشطة الرياضة الى المجلس .

المادة الثالثة :

يتمتع المجلس بالأستقلال الأداري و المالي و تكون له شخصية معنوية .

المادة الرابعة :

يهدف المجلس الى ما يلي :

١. رعاية و تطوير الحركة الرياضية في الأقليم .
٢. ترسيخ مبادىء و اهداف اللجنة الأولمبية الدولية .

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

٣. ابراز اهمية الحركة الرياضية و انشطتها بما تنسجم مع اهداف شعبنا في كوردستان العراق .

٤. مساعدة النوادي و الأتحادات الرياضية في الأقليم و دعمها من كافة النواحي بغية اداء مهامها على الوجه المطلوب .

٥. العمل على التعاون و التنسيق مع الأتحادات و النوادي الرياضية خارج الأقليم .

المادة الخامسة :

أولاً / تعقد الهيئة التنفيذية اجتماعاً أعتيادياً مرة كل شهرين و للرئيس أو ثلثي اعضائها دعوتها لعقد أجتماع استثنائي .

ثانياً / تتولى الهيئة التنفيذية المهام الأتية :

١. وضع البرامج الرياضية للموسم الرياضي و عرضها على الهيئة العامة للمصادقة عليها.

٢. تحديد مهمام و نشاطات اللجان الرياضية في المحافظات .

٣. تنظيم توزيع الأعانات المالية على النوادي و الأتحادات الرياضية .

٤. منح الأجازات للأندية الرياضية وفقاً للقانون .

٥. ادارة المؤسسات و الملاعب الرياضية .

٦. اقرار توحيد ناديين أو أكثر وفقاً للقانون .

٧. فرض العقوبات على الهيئات الأدارية للنوادي و الأتحادات الرياضية بما فيها الأيقاف و الحل في حالة خرقها القوانين و الأعراف الرياضية .

٨. صلاحية اصدار أوامر الأيفاد داخل و خارج الأقليم .

((الفصل الثالث))

المادة السادسة :

اختصاصات الرئيس :

يتولى الرئيس الأختصاصات التالية :

١. رئاسة جلسة الهيئة العامة و الهيئة التنفيذية .

٢. تمثيل المجلس امام القضاء و الجهات الحكومية الأخرى وغيرها و له تخويل غيره بذلك .

٣. توقيع العقود و الأتفاقيات الرياضية وفق الأسس القانونية .

٤. التوقيع مع الأمين المالي على اذونات الصرف و الصكوك .

٥. تخويل بعض اختصاصاته الى نائب الرئيس .

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

٦. تعيين مهام و صلاحيات السكرتير و الأمين المالي .

المادة السابعة :

تتولى الهيئة العامة ما يلي :

١. انتخاب الرئيس و اعضاء الهيئة التنفيذية عدا ممثلي الوزارات و الشبيبة في كوردستان و الخبراء الذين يتم تعيينهم.

٢. مناقشة محاضر الأجتماعات السابقة .

٣. المصادقة على تقرير المجلس بشأن النشاطات و الخطط المختلفة للسنة الجديدة .

٤. مناقشة المقترحات المقدمة من قبل الأتحادات و الأندية الرياضية و تقديمها تحريرياً الى مكتب الأتحادات و الأندية في المجلس قبل شهر واحد على الأقل من بدء اجتماعها .

٥. المصادقة على تقرير الأمين المالي للمجلس بخصوص الحسابات الختامية للسنة المالية السابقة .

٦. اعداد الميزانية السنوية للمجلس و تقديمها الى الجهات المعنية .

٧. تحديد شعار المجلس .

المادة الثامنة :

تعقد الهيئة العامة اجتماعاً في نهاية كل سنة بدعوة تحريرية من الهيئة التنفيذية تحدد فيها زمان و مكان الأجتماع و ترفق بها البيانات التالية :

١. جدول الأعمال .

٢. تقرير مدقق الحسابات في المجلس.

٣. تقرير المحاسب القانوني للسنة المالية السابقة .

٤. تخمينات ميزانية السنة المقبلة .

المادة التاسعة :

١. يكتمل النصاب القانوني لأجتماع الهيئة العامة بحضور ثلثي الأعضاء و بعكسه يؤجل الأجتماع لمدة أسبوع و يعتبر النصاب كاملاً بحضور ثلث عدد الأعضاء.

٢. اذا حالت ظروف طارئة دون اجتماع الهيئة العامة في الموعد المحدد وجب على المجلس تعيين موعد جديد للأجتماع و تبليغ الأعضاء بذلك .

٣. تعقد الهيئة العامة اجتماعاتها برئاسة الرئيس و عند غيابه تكون برئاسة نائبه .

٤. يؤجل الأجتماع لمدة اسبوع في حالة غياب الرئيس و نائبه و عند عدم حضورهما في الأجتماع التالي تختار الهيئة العامة رئيساً للاجتماع من بين اعضاء المجلس .

ئـــەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی كـــوردستان
www.mojkurdistan.com

٥. تصدر الهيئة العامة قراراتها بالأكثرية المطلقة و عند تساوي الأصوات يرجح الجانب الذي يكون فيه الرئيس .

٦. يكون التصويت على قرارات الهيئة العامة علنياً .

المادة العاشرة :

١. يجوز للرئيس أو ثلثي اعضاء الهيئة التنفيذية دعوة الهيئة العامة لأجتماع استثنائي لمناقشة القضايا المحددة.

٢. لا يجوز للهيئة العامة عقد اجتماع استثنائي للنظر في موضوع سبق البت فيه الا بعد مضي ستة اشهر على الأجتماع الذي تم البت فيه .

٣. تتبع في الأجتماعات الأستثنائية الأجراءات المتبعة في الأجتماعات الأعتيادية .

((الفصل الرابع))
الأحكام المالية

المادة الحادية عشرة :

تتكون مالية المجلس مما يلي :

١. المبالغ المخصصة له ضمن ميزانية الأقليم .

٢. ايراد المؤسسات و الملاعب الرياضية التابعة للمجلس.

٣. ايجار اموال المجلس المنقولة و غير المنقولة .

٤. المعونات و الهبات .

٥. رسوم اجازات فتح الملاعب و النوادي الرياضية التي تدار من قبل القطاع الخاص و تجديدها .

المادة الثانية عشرة :

تخضع حسابات المجلس للرقابة المالية.

المادة الثالثة عشرة :

١. تكون مدة الهيئة التنفيذية اربع سنوات تقويمية على ان يجري اختيار اعضائها بعد كل دورة اولمبية مباشرة سواء اقيمت او لم تقم .

٢. تكون مدة الهيئة التنفيذية الأولى أربع سنوات تقويمية بعد انتهاء الدورة الأولمبية الحالية .

((الفصل الخامس))
الأحكام الختامية

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان

المادة الرابعة عشرة :

للمجلس اصدار التعليمات اللازمة لتسهيل تنفيذ احكام هذا القانون .

www.mojkurdistan.com

المادة الخامسة عشرة :

لا يعمل باي نص يتعارض و احكام هذا القانون .

المادة السادسة عشرة :

على الوزراء المختصين تنفيذ احكام هذا القانون .

المادة السابعة عشرة :

ينفذ هذا القانون اعتباراً من تأريخ نشره في جريدة وقائع كوردستان .

د. رۆژ نوري شاويس
رئيس المجلس الوطني لكوردستان ـ العراق

ئـەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كـوردستان
www.mojkurdistan.com

بسم الله الرحمن الرحيم
بأسم الشعب
المجلس الوطني لكوردستان ـ العراق
رقم الأصدار : ١٣
تأريخ الأصدار: ٢٠٠٢/٧/١

استناداً الى احكام الفقرة (١) من المادة (٥٦) و المادة (٥٣) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل ، و بناءاً على ما عرضه وزير المالية و الأقتصاد و وافق عليه مجلس الوزراء ، وما شرعه المجلس الوطني لكوردستان ـ العراق بجلسته الأعتيادية المرقمة (٢٦) و المنعقدة بتأريخ ٢٠٠٢/٦/٣٠ و للصلاحية المخولة لنا بموجب الفقرة (٣) من المادة الثانية من القانون رقم (١٠) لسنة ١٩٩٧ قررنا اصدار القانون الأتي :

قانون رقم (١٣) لسنة ٢٠٠٢
قانون التعديل الأول لقانون الرسوم العدلية
رقم (١٠) لسنة ٢٠٠٢

المادة الأولى :
تعدل المادة الأولى من القانون رقم (١٠) لسنة ٢٠٠٢ و تحذف كلمة (أولاً) و الواردة بعد المادة /٣٤ و تقرأ على الوجه الأتي :
المادة الأولى :
ايقاف العمل في اقليم كوردستان ـ العراق بمبالغ و نسب و حدود الرسوم العدلية المنصوص عليها في المواد (١٠،١٥ أولاً و ثانياً ، ١٦،١٧،١٩،٢٠ / أولاً ـ أ ،ب،ج ، ٢١ / أولاً ، ٢٢/ أولاً ، ٢٣ أولاً و ثانياً ، ٢٤،٢٥،٢٦،٢٧/ أولاً ،٢٨/ أولاً و ثالثاً و رابعاً ، ٢٩ ،٣٤/ ثانياً و ثالثاً ، ٣٥ / أولاً و ثانياً ، ٣٧ ،٤٢/ أولاً و ثانياً ،٤٣،٤٤،٤٥،٤٩/ ثالثاً و رابعاً و خامساً ، ٥٣ / سادساً و عاشراً) من قانون الرسوم العدلية رقم (١١٤) لسنة ١٩٨١ المعدل.
المادة الثانية :
يعدل الرسم الوارد في التسلسل (٢١) من المادة (ثانياً) و يكون كالأتي : (٢٪) على أن لا يزيد عن (١٠٠٠) الف دينار.
المادة الثالثة :
على الوزراء المختصين تنفيذ احكام هذا القانون.
المادة الرابعة :
ينفذ هذا القانون اعتباراً من تأريخ نفاذ القانون رقم (١٠) لسنة ٢٠٠٢ و ينشر في جريدة وقائع كوردستان.

د. رۆژ نوري شاويس
رئيس المجلس الوطني لكوردستان ـ العراق

ئەرشيفى رۆژنامەى وەقايعى كوردستان
www.mojkurdistan.com

بسم الله الرحمن الرحيم
باسم الشعب
المجلس الوطني لكوردستان ـ العراق
رقم القــرار : ٧
تأريخ القــرار : ٢٠٠٢/٦/٣٠

" قــرار "

استناداً الى احكام الفقرة (١) من المادة (٥٦) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل ، و بناءاً على ما عرضه وزير العدل و وافق عليه مجلس الوزراء ، قرر المجلس الوطني لكوردستان ـ العراق بجلسته المنعقدة بتأريخ ٢٠٠٢/٦/٣٠ ما يلي :

أولاً : تسري أحكام القرار رقم (٧) لسنة ٢٠٠١ الصادر من المجلس الوطني لكوردستان العراق على معاملات التسجيل المجدد للاراضي و العقارات الجارية اعتباراً من ١٩٩١/٣/٥ و تستثنى من تلك الأحكام معاملات التسجيل المجدد المسجلة بأسم حكومة اقليم كوردستان العراق.

ثانياً : تبدأ مدة الطعن المنصوص عليها في الفقرة (أ) من المادة الخامسة من القرار رقم (٧) لسنة ٢٠٠١ اعتباراً من تأريخ تبليغ ذوي العلاقة.

ثالثاً : لوزير العدل اصدار التعليمات لتسهيل تنفيذ احكام القرار رقم (٧) لسنة ٢٠٠١ و كذلك احكام هذا القرار.

رابعاً : لا يعمل باي نص يتعارض و أحكام هذا القرار.

خامساً : ينفذ هذا القرار من تأريخ نشره في جريدة وقائع كوردستان.

د. رۆژ نـوري شـاويـس
رئيـس المجـلس الـوطني لكوردسـتان ـ العـراق

ئـــەرشيفی ڕۆژنامەی وەقايعی كـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

بسم الله الـرحمن الرحيم
بأسم الشـعب
المجلس الوطني لكـوردسـتان العـراق
رقــم : ١
تـأريـخ : ٢٠٠٢/٦/١٩

" بيـــان "

استناداً الى حكم المادة الثامنة من القانون رقم (٤) لسنة ١٩٩٩ (قانون النشر في الجريدة الرسمية) (وقائع كوردستان) و لوقوع خطأ مطبعي في الفقرة (١) من المادة التاسعة من قانون التعديل الثاني لقانون الأحزاب لأقليم كوردستان ــ العراق رقم ٧ لسنة ٢٠٠٢ المنشور في جريدة وقائع كوردستان العدد (٣٠) في ٢٠٠٢/٥/٢٨ حيث طبع عجز الفقرة بالشكل التالي :

(لحكم من احكام هذا القانون بعد مضى ستة اشهر على تأسيس الحزب بدون ممارسة نشاطه المنصوص عليه في نظامه الداخلي ... الخ)

في حين ان النص الصحيح يقرأ كما يلي :

(لحكم من احكام هذا القانون أو بعد مضي ستة اشهر على تأسيس الحزب بدون ممارسة نشاطه المنصوص عليه في نظامه الداخلي .. الخ)

عليه اقتضى التنويه لتصحيح الخطأ المشار اليه.

د. رۆژ نـوري شـاويـس
رئيـس الـمجـلـس الـوطـني لكوردسـتان ـ العــراق

ئـــەرشيفى ڕۆژنامەى وەقايعى كـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

بسم الله الرحمن الرحيم
باسم الشعب
المجلس الوطني لكوردستان ـ العراق
رقم البيـان : ٢
تأريخ البيـان : ٢٠٠٢/٧/٨

" بيـان "

استناداً الى حكم المادة الثامنة من القانون رقم (٤) لسنة ١٩٩٩ (قانون النشر في الجريدة الرسمية ـ وقائع كوردستان) و بالنظر لوقوع خطأ مطبعي في (أولاً) من القرار رقم (٦) في (٢٠٠٢/٥/٢٨) المنشور في جريدة وقائع كوردستان العدد (٣٢) في (٢٠٠٢/٦/٢٠) ، (في الصفحة التاسعة عشرة) حيث طبع منطوق أولاً بالشكل الأتي :

(أولاً : تعتبر المزايدات الجارية في مدينة بتأريخ ١٩٩٦/٨/٣١ ...)

في حين أن النص الصحيح يقرأ كما يأتي :

(أولاً : تعتبر المزايدات الجارية في مدينة أربيل بتأريخ ١٩٩٦/٨/٣١ ...)

لذا أقتضى التنويه لتصحيح الخطأ المشار اليه .

د. رۆژ نوري شاويس
رئيس المجلس الوطني لكوردستان ـ العراق

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی كوردستان
www.mojkurdistan.com